

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJO VALSTYBINIO DARBO INSPEKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJŲ RENGIMO IR
DARBUOTOJŲ, DARBDAVIŲ SUSITARIMU PASIŪSTŲ LAIKINAM DARBUI Į
ĮMONĘ IŠ KITOS ĮMONĖS, INSTRUKTAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2012 m. rugpjūčio 10 d. Nr. V-240
Vilnius

Igyvendindamas Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)) 27 straipsnio 3 dalį ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo (Žin., 2003, Nr. [102-4585](#)) 8 straipsnio 2 dalies 7 punktu:

1. T v i r t i n u Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos, parengtos iki šio įsakymo 1 punkto įsigaliojimo, gali būti naudojamos darbuotojams instruktuoti, jeigu jų reikalavimai neprieštarauja galiojantiems norminiams teisės aktams.

3. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymą Nr. 1-107 „Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [53-1817](#));

3.2. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2010 m. lapkričio 10 d. įsakymą Nr. V-387 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr.1-107 patvirtinto įsakymo „Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarkos patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [137-7051](#));

3.3. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2011 m. gegužės 18 d. įsakymą Nr. V-104 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymo Nr.1-107 „Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. [62-2957](#));

3.4. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2011 m. birželio 21 d. įsakymą Nr. V-132 „Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarkos pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. [77-3786](#)).

4. Į p a r e i g o j u:

4.1. Valstybinės darbo inspekcijos Komunikacijos skyriaus vedėją organizuoti Valstybinės darbo inspekcijos specialistų parengtų Instruktavimo tvarkos nustatymo ūkio subjekte metodinių rekomendacijų, informacijos apie šias rekomendacijas bei naujojo Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo paskelbimą Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje www.vdi.lt ;

4.2. Valstybinės darbo inspekcijos Planavimo ir veiklos stebėsenos skyriaus vedėją organizuoti:

4.2.1. šio įsakymo bei juo patvirtinto Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo paskelbimą oficialiajame leidinyje „Valstybės žinios“;

4.2.2. konsultavimą Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos

aprašo ir Instrukavimo tvarkos nustatymo ūkio subjekte metodinių rekomendacijų taikymo praktikoje klausimais.

5. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1–3 punktai įsigalioja 2012 m. spalio 1 d.

6. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavadootojui pagal administravimo sritį.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIASIS
VALSTYBINIS DARBO INSPEKTORIUS

VILIUS MAČIULAITIS

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJŲ RENGIMO IR DARBUOTOJŲ, DARBDAVIŲ SUSITARIMU PASIŪSTŲ LAIKINAM DARBUI Į ĮMONĘ IŠ KITOS ĮMONĖS, INSTRUKTAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų, pagal kurias instruktuojami darbuotojai, dirbantys bet kurios ekonominės veiklos rūšies įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ar kitoje organizacinėje struktūroje (toliau – įmonė) rengimo bei darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais (toliau – instruktavimas) tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija** (toliau – **instrukcija**) – darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens parengtas ir jo nustatyta tvarka patvirtintas darbuotojų saugos ir sveikatos vietinis (lokalinis) norminis teisės aktas, kuriuo įvardijami, pateikiami darbo vietoje, darbo aplinkoje esami ir galimi rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai veiksniai, nurodomi saugūs darbo metodai bei veiksmai, saugant savo ir kitų darbuotojų sveikatą bei gyvybę. Instrukcija gali būti rašytinės formos arba video, grafinė bei kitos formos laikmenos;

2.2. **instruktavimas** – darbuotojo informavimas apie jo darbovietėje, darbo aplinkoje, darbo vietoje esančius ar galimus pavojus, jų keliamą riziką darbuotojo saugai ir sveikatai, būtinus veiksmus ir apsaugos priemones, kad išvengtų nelaimingų atsitikimų darbe ir sveikatos sutrikimų;

2.3. kitos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekso (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)), Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)), Lietuvos Respublikos įdarbinimo per laikinojo įdarbinimo įmones įstatymo (Žin., 2011, Nr. [69-3287](#)), kitų darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų sąvokas.

II. INSTRUKCIJŲ RENGIMAS

3. Instrukcijos įmonėje rengiamos darbo vietoms, darbuotojų profesijoms, darbams (gamybos procesams) atlikti.

4. Darbo įrenginių (priemonių) naudojimo instrukcijos rengiamos nesant gamintojo parengtos naudojimo instrukcijos arba kai gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nepateikiama visa reikalinga informacija (saugios darbo įrenginių naudojimo sąlygos, galimos neįprastos įrenginio naudojimo situacijos ir šių situacijų galimos pasekmės darbuotojų saugai ir sveikatai, praktiniai patarimai, kaip saugiai naudoti darbo įrenginius) darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

5. Instrukcijoje pateikiami nurodymai ir reikalavimai turi būti pritaikyti konkrečiai įmonės darbo vietai, darbui ar gamybos procesui.

6. Instrukcijose vartojamos sąvokos ir apibrėžimai turi atitikti vartojamas sąvokas teisės aktuose ir terminų žodynuose.

7. Instrukcijų tekstas turi būti aiškus, nurodymai ir reikalavimai trumpi, konkretūs, be nuorodų į kitus teisės aktus. Instrukcijos turi būti parengtos lietuvių kalba ar kita darbuotojui suprantama kalba.

8. Instrukcijos laikomos darbuotojams žinomoje ir prieinamoje vietoje.

9. Instrukcija turi būti peržiūrėta, pakeista, papildyta ir iš naujo patvirtinta (visa ar jos pakeitimas, papildymas) įsigaliojus naujiems ar pakeistiems darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktams, į kurių reikalavimus turi būti atsižvelgiama instrukcijoje; įvykus nelaimingam atsitikimui darbe ar avarijai ir jų tyrimo metu paaiškėjus, kad reikia pakeisti ar papildyti atitinkamas instrukcijas; keičiant technologinį procesą, darbo sąlygas, pradedant naudoti, naujas medžiagas, žaliavas ir kitais darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti aktualiais atvejais.

III. DARBUOTOJŲ, KURIE DARBDAVIŲ SUSITARIMU SIUNČIAMY LAIKINAM DARBUI Į KITĄ ĮMONĘ, ATLIEKA KONTROLĖS FUNKCIJAS, TEIKIA PASLAUGAS KITOSE ĮMONĖSE, INSTRUKTAVIMO TVARKA

10. Darbuotojas, darbdavių susitarimu pasiūstas laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, turi būti instruktuojamas saugiai dirbti konkrečioje darbo vietoje, nepaisant to, kad įmonėje, kurioje jis nuolat dirba, buvo nustatyta tvarka apmokytas ir instruktuojamas. Darbdavys ar darbdaviui atstovaujantis asmuo, kurio naudai ir kuriam prižiūrint bei vadovaujant dirba laikinam darbui pasiūstas darbuotojas, šį darbuotoją instruktuoja ir instruktavimą įformina savo nustatyta tvarka:

- 10.1. priimant į darbą, perkeltant į kitą darbą, pakeitus darbo organizavimą;
- 10.2. pradėjus naudoti naujas ar modernizuotas darbo priemones;
- 10.3. pradėjus naudoti naujas technologijas;
- 10.4. pakeitus ar priėmus naujus darbuotojų saugos ir sveikatos norminius teisės aktus.

11. Darbuotojai, nurodyti Aprašo 10 punkte, instruktavimo metu taip pat turi būti supažindinti su:

11.1. darbuotojų evakavimo planu ir veiksmais, kurie įmonėje yra numatyti ir privalomi visiems, iškilus pavojui darbo vietoje avarijų, stichinių nelaimių atveju, įmonės avarijų prevencijos ir likvidavimo priemonių planais;

11.2. įmonėje paskirtais darbuotojais, atsakingais už pirmosios pagalbos suteikimą, gelbėjimo darbų organizavimą, gaisrų gesinimo ir evakavimo priemones ir kokios priemonės, kilus pavojui, bus panaudotos darbuotojų sveikatai ir gyvybei apsaugoti.

12. Po instruktavimo darbdavys ar darbdaviui atstovaujantis asmuo įsitikina, ar darbuotojas suprato, kaip pavestą darbą atlikti saugiai ir nepakenkti sau ir kitiems darbuotojams. Darbuotojas, kuris nesuprato, kaip reikia saugiai dirbti ir nepakenkti savo ir kitų darbuotojų sveikatai, turi būti instruktuojamas iš naujo.

13. Darbuotojus, atliekančius kitose įmonėse darbus ar teikiančius paslaugas, ir darbuotojus, atliekančius įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas kontrolės funkcijas, instruktuoja jų darbdaviai ar darbdaviams atstovaujantys asmenys savo nustatyta tvarka. Jei įmonėje, kurioje atliekamos kontrolės funkcijos, taikomos specifinės profilaktikos ar apsaugos priemonės nuo esamos ar galimos rizikos, šios įmonės vadovas (jo įgalioti asmenys) informuoja apie tai atvykusius kontrolės funkcijas vykdančius darbuotojus.

14. Du ir daugiau darbdavių, atlikdami darbus toje pačioje darbo vietoje ar darbo vietose, organizuoja darbą taip, kad būtų garantuota visų darbuotojų sauga ir sveikata, įvertina galimus pavojus ir rizikos veiksnius ir prireikus parengia bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo tvarkos aprašą, kuriame nustato ir darbuotojų instruktavimo tvarką.

15. Laikinojo įdarbinimo įmonė ir laikinojo darbo naudotojas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įdarbinimo per laikinojo įdarbinimo įmones įstatymu, privalo laikiniams darbuotojams užtikrinti tinkamas, saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas.

16. Laikinieji darbuotojai instruktuojami tiek laikinojo įdarbinimo įmonėje, tiek ir laikinojo darbo naudotojo įmonėje, vadovaujantis šio Aprašo 10–12 punktuose nustatyta tvarka.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Darbuotojų instruktavimo įforminimo dokumentai saugomi darbdavio ar darbdaviui atstovaujancio asmens nustatyta tvarka, atsižvelgiant į darbų specifiką ir darbuotojui suteiktos informacijos aktualumą jam atliekant tolimesnius darbus ar užduotis.
